

פרוטוקול מס' 290

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
סיום ב', י"ט בשבט תשל"ג - 22.1.73, שעה 9.00

נכחו:

חברי הוועדה:

י. גולדשמידט - היו"ר
ס. אביזוהר
ש.ז. אברמוב
ר. ארזי
ס. ביבי
פ. בן-פורת
א. עופר
מ. פרוש
י. קורן
י.ה. קלינגהופר

מוזמנים:

א. ירין - המשנה ליועץ המשפטי לממשלה
ס. ארן - משרד המשפטים
נ. רקובר - משרד המשפטים, היועץ למשפט עברי

ח. ביתן

רשמה:

חוק האבירות, תשל"ג - 1973 (נוסח לבן,
סעיפים 3-5).

סדר היום:

- 884 -

(נמסר ביום 29.1.73)

הינו"ר י. גולדשמידט:

אני פותח את הישיבה.

סעיף 3

הינו"ר י. גולדשמידט:

בסעיף זה הציע ד"ר רקובר שתהיה אנחנה בין רשות של אדם שרבים מצויים בה לבין רשות של אדם שאין רבים מצויים בה. השאלה היא אם אנחנה בין רשות הרבים לעומת רשות היחיד היא אנחנה יותר טובה, כי הביטוי "שרבים מצויים בה" ניתן מאד לשיעורים.

ס. ארן:

כאשר כתבנו "ברשותו של אדם אחר" לא התכוונו לאבידה ברחוב, לפדות שאותו חפץ יכול להיות שייך למדינה או לרשות מקומית. מצד אחר, ברור שהכוונה היא כי הסעיף יחול כאשר מדובר בבית פרטי של אדם. הבעיה מתעוררת לגבי חנויות, סופר-מרקט וכיוצא בזה. ועדת המשנה התכוונה שהסעיף יחול על סופר-מרקט, ולפי זה צריך המוצא להציע את האבידה לפנהל הסופר-מרקט. כדי להגיע לתוצאה זו נותר בהירות הוצע במליאת הוועדה לכתוב "המוצא אבידה ברשותו של אדם אחר שאינה רשות הרבים".

ס. ביבי:

בישיבה הקודמת ביררנו לעצמנו מדוע אין להבחין בענין זה בין רשות הרבים לבין רשות היחיד. הטעם הוא שאם אדם איבד חפץ בסופר-מרקט, לפשל, חזקה עליו שהוא חוזר לאותה חנות כדי לחפש את אבידתו. אמנם לא סיכמנו כך, אבל חשבנו שאין טעם להבחין בין שני אלמנטים אלה. רשות הרבים יכולה להיות גם חצר של בית פשוט. מה כאן הטעם באנחנה בין בית פשוט לבין בית פרטי, בין בית פרטי לבין חנות, בין חנות לסופר-מרקט?

אני מציע להשאיר את הנוסח הלבן כפחות שהוא, כמובן, בתוספת המלים "ולמסרה לו לפי דרישתו", כפי שהוחלט בישיבה הקודמת, כי מלים אלה פשוט הושמטו.

הינו"ר י. גולדשמידט:

השאלה היא מי זוכה באבידה כשהבעל לא נמצא, המוצא או בעל הסופר-מרקט. הצעת ד"ר רקובר באה להבחין ולומר: אם זו רשות של אדם אחר שרבים מצויים בה, כגון תחנת רכבת, תחנת אוטובוסים או סופר-מרקט, אין להפקיע את זכותו של המוצא הנאמן, אשר הדיים את האבידה וספר אותה לבעל החנות או לפישהו אחר; אם זו רשות של אדם אחר שאין רבים מצויים בה, הרי ביתו של בעל הרשות קונה לו ולא למוצא. אם אנו אומרים שתפורת הסדרח שמשקיעים החנות, "אל-על" או הסופר-מרקט בארגון שירות לאבידות צריכים הם גם לזכות באבידה, יש בכך הגיון ספויים כי הם משקיעים עבודה כדי לשרת את מצוות השבת אבידה, ואילו מי שמצא את האבידה, הדיים אותה וניגש לאחד באשנבים כדי לפטור אותה - עשה מעט מאד. אנו צריכים להכריע בשאלה זו.

ה. קלינגהופר:

עד כמה שזכור לי הנוסח שבגובש בישיבה הקודמת הוא: "המוצא אבידה ברשותו של אדם אחר שאינה רשות הרבים חייב להודיע עליה לאותו אדם ולמסרה לו לפי דרישתו...".

הינו"ר י. גולדשמידט:

אולם נוסח זה בא רק למנוע אי-הבנה שמה יאמרו כי "אדם" זה גם המדינה, והמדינה היא בעלת כל רחוב וכל רשות רבים, אך אינו פותר את הבעיה שהעליתי זה עתה.

ג. רקובר:

לא לחינם היתה עמדת ועדת המשנה שונה מקצה אל קצה פההצעה בחוברת הכחולה, כי בעוד שבחוברת הכחולה נאמר שיראו את המוצא כמוצא, החליטה ועדת המשנה שבעל החצר ייראה כמוצא. לא לחינם קבעה ועדת המשנה את ההיפך, כי כל אחת מההצעות האלה - גם זו שבחוברת הכחולה וגם זו שבנוסח הלבן - נכונה. למעשה כל אחת משתי הדרכים הללו קיצונית בכיוון אחד, והמשפט העברי הבחין בין שני מקרים: האמור צחוברת הכחולה נכון ברשות פרטית של אדם שרבים מצויים בה, ואילו במקום שאין רבים מצויים בו נכון מה שנאמר בנוסח הלבן, היינו בעל הבית זוכה, ולא המוצא.

ג. רקובר:

בדרך-כלל אין פונים בבעיה זו לבית המשפט. במקרה הכלל מצאתי פסק דין אחד של השופט עציוני בחיפה משנת 1963, ופסק-דין זה אומר שה שאומר המשפט העברי. אדם מצא פציאה בבית קולנוע, והפוצא ובעל בית הקולנוע התדיינו ביניהם מי יזכה בפציאה. אחרי שעיין השופט בפסקי דין אנגליים הוא מצא את פסק-דין ברידג'ס אשר דן בענין דומה ואשר שמשפט הקולנוע דומה למשפט ברידג'ס. באותו פסק-דין נאמר כי במקום הפתוח לרבים יזכה הפוצא באבידה, ולא בעל הרשום. משום כך פסק השופט עציוני באותו ענין כי הפוצא, ולא בעל בית-הקולנוע, יזכה באבידה. מה שנקבע בפסק-דין של השופט עציוני בחיפה תואם את עמדת המשפט העברי. אם כן, אם נקבל את המשפט העברי בענין זה, נאמץ בחוק הלכה שלפד השופט עציוני מתוך פסק-דין אנגלי ושאלנו מבקשים ללמוד מהמשפט העברי.

באותו פסק-דין יש נקודה הנוגעת לטיעון שנשמע כאן בענין טובת הכלל. אומר השופט עציוני בסוף פסק-הדין: "ולבסוף ברצוני לרונ עוד בטענתו של סד טויסטר שטעמי טובת הכלל והסדר הציבורי מחייבים העדפת בעל המקום על הפוצא הזר. נאמר כבר עוד לפני 140 שנה על-ידי שופט אנגלי כי 'הסדר הציבורי הוא שום מאד פרוע ופשהצלחת כבר לעלול ולרכב עליו, שוב אינך יודע לאן ישאך...".

דומני שבנקודה זו אין פניעה לקבל את עמדת ההלכה.

ד. ארזי:

כיצד מנסח ד"ר רקובר את הצעתו?

ה' י. גולדשמידט:

ד"ר רקובר מציע לכתוב: "הפוצא אבידה ברשותו של אדם אחר שאין רבים מצויים בה חייב למסרה לאותו אדם ואותו אדם הוא הפוצא".

י. ה. קלינגהופר:

אני מסכים שענין הבעלות אינו המבחן הרצוי, כי זה עלול לשבך אותנו. מאידך גישה לא הייתי מוותר על כל הענין, ונדמה לי שלו היינו משתמשים במושג של "גישה לציבור" במקום המונחים "רשות היחיד" ו"רשות הרבים", היינו פותרים את הבעיה. גם בזה נגענו בישיבה הקודמת ודומם שפרופ' ידין הלך בכיוון זה.

מלבד זה, אם אדם פוצא אבידה - ויהיה המקום אשר יהיה - אני מבור שאין לכפות עליו את מסידת האבידה. מה החשש מפני מתן ברירה לפוצא למסור או למסור את האבידה? הרי אם-אין הוא מסור אותה, אין הוא בן-חרין לעשות בה מה שהוא רוצה, אלא יש על כך הוראות אחרות, והחוק אף מחייב אותו בסנקציה פלילית אם אינו מקיים את החובה המוטלת עליו. הפוצא צריך למסור את האבידה או לבעלה או למסרה, ואין הוא יכול להחזיק את החפץ בידו לאורך ימים, כאילו היה שייך לו. על כן איני מבין את החשש הזה.

אם כן, הצעתי היא שבמקום להתייחס לרשות היחיד ולרשות הרבים נקבע שהמבחן יהיה גישה לציבור, ואפילו כאשר יש במקום מצויים גישה לציבור יש עדיין מקום לחשוב על ברירה למסור או לא למסור את האבידה. אולם לאחר מחשבה שניה נראה לי שהייתי מוותר במקרה זה. בלופר, הייתי אומר, שאם יש גישה לציבור, נוטל האבידה הוא הפוצא, אין הוא חייב למסרה לפישהו ודינו כדין פוצא לפי סעיף 2. אם אין גישה לציבור, חייב הוא למסור את החפץ לבעל המקום או לפחזיק בו.

ט. פרוש:

יש לקבוע כעיקרון כי הפוצא אבידה ברשות היחיד חייב למסור אותה לבעל המקום. אולם אם לא נבחין בין מקום שרבים מצויים בו לבין מקום שאין רבים מצויים בו אנו עלולים לחרוג מהעיקרון האומר שרשות היחיד מקנה לבעלה את הזכות על האבידה. לכן, אם רוצים אנו להיות כנים עם עצמנו ועם הפציאות, צריכים אנו לצרף את האמור בנוסח הלבן ואת האמור בחוברת הכחולה ולקבוע שתי אלטרנטיבות: אם זה מקום שרבים מצויים בו, הפוצא הוא הזוכה, ואם זה מקום שאין רבים מצויים בו, ברור שבעל הרשות הוא הזוכה.

א. ידו"ג:
 נראה לי שצריך לקבל את סעיף 3 כפי שהציעה אותו ועדת המשנה, כי זה פתרון שמדובר בסופר-פרקט, בחצות ובין שמדובר במקום אחר. לא כתוב שצריך למסור את האבידה, אלא כתוב "קיבל בעל הדשות את האבידה לידו", ואז יוצא המוצא ונכנס בעל הדשות.

ג. דקובר:
 אבל פליטת הורעה החליטה בישיבה הקודמת להוסיף את הפלים "ולמסרה לו לפי דרישתו".

א. ידו"ג:
 אני כשלעצמי מציע להשאיר את סעיף 3 כפי שהוא, בלי שום שינויים ובלי שום תוספות. איני חושב שצריך לחייב את המוצא למסור את האבידה. המוצא יכול להודיע שהוא מחזיק את האבידה וכך לא יעבור שום עבירה, ואילו בעל הסופר-פרקט ירשום לפניו שהאבידה נמצאת בידי המוצא. אם כן, לא הייתי מציע לחייב את המוצא למסור את האבידה.

שנית, לא הייתי מוסיף את הפלים "שאינם דשות הרבים" אחרי "ברשותו של אדם אחר". אינני בעד שיבדוק סעיפים פשוטים על-ידי הוועדת פרטים. אני מתאר לי שגם בעקבות הסעיף כפי שהוא מונח לפני הוועדה יהיו משפטים, אך אם נוסיף בו פרטים אנחנו רק נסבך אותו עוד יותר. אני חושב שיותר להטיל על המוצא חובת הודעה, ותו לא. אם ירצה המוצא למנוע מבעל הסופר-פרקט את העכירה במציאה בסופו של דבר, יש לו יד חופשית בעניין זה.

פ. פרוש:
 אני יכול עוד להבין את גישתך כאשר מדובר בסופר-פרקט, אך מה הדין-למדובר באבידה בבית פרטי?

א. ידו"ג:
 אנו דנים בעניין זה כאילו אנשים מתהלכים ברחוב כשחוק השבת אבידה בכיסם. אם מישהו שבת ארנק בבית פרטי ואורח אחר מצא אותו, כלום יעלה על דעתו של המוצא לקחת אתו את הארנק? במקרה כזה יקח בעל הבית את הארנק וישיבו לבעלו.

אם פליטת הוועדה אינה רוצה בשום אופן לקבל את הצעת ועדת המשנה, אפשר, נמוזבן, לצמצם את הסעיף לחלק האופר, שאם אדם מצא אבידה במקום שאין לציבור גישה אליו, חייב הוא למסור את האבידה לבעל המקום.

ג. קלינגהופר:
 אם אדם מוצא משהו בבית פרטי של הזולת, השאלה היא אם זאת אבידה.

א. ידו"ג:
 ייתכן מאד שאין זו אבידה.

י. בן-ארץ:
 גם אני בעד השארת הנוסח שהוצע על-ידי ועדת המשנה. עניין זה של הסופר-פרקט מפריע לי מאד, כי זה עלול לפתוח פתח לתקלות רבות. ברור שאם נאמר כי מקום כזה הוא רשות הרבים וכל אחד יכול להרים יד וליטול אבידה, הרי שאנשים יוכלו להרים גם דברים השייכים לסופר-פרקט, ולא קל תמיד לדעת אם זה דבר שאבד לקונה, או שזה דבר שנשטט מאחד המופים בחנות.

ג. דקובר:
 אבל בכל מקום חייב המוצא להודיע על כך לבעל החנות.

י. בן-ארץ:
 המוצא יטען שהודיע על כך, ויש לזכור שאין מעקב, לא מתנהל רישום של הדברים הללו.

נרמף לכך לא נראה לי שצריך להכניס מוגייה זו של רשות הפרט ורשות הכלל. היועץ המשפטי לממשלה עסק זה של רשות הפרט ורשות הרבים בפוגיה אחרת, למשל, בבתי-ספר. בבית-ספר יש מקומות שאפשר לומר כי הם רשות הרבים, ויש מקומות שהם בגדר רשות היחיד. גם סופר-פרקט אינו כפארק לאומי, למשל. זו רשות הפרט של בעל

י. בן-אדי:

הסופר-מדקס, אפילו זו חברה, ובעלי הסופר-מדקס יכולים לעשות ברכושם מה שהם רוצים. אדם אינו יכול לנהוג במקום כאילו הוא פתוח לרווחה. נראה לי שהנוסח שהציעה ועדת הפשנה בא להשיב פחות או יותר על כל הבעיות הללו. ההצעות שהועלו כאן בוועדה עלולות לגרום לתקלות שאיננו יכולים לחזותן מראש.

היו"ר י. גולדשמידט:

העובדה היא שפליאת הוועדה החליטה להוסיף את המלים "ולמסרה לו לפי דרישתו", אך אם תוצה הוועדה לבטל היום החלטה זו ולחזור לנוסח הקודם, הרשות בידיה לעשות כן ולא נעמוד על הצד הפורמלי. מה שהניע את פליאת הוועדה להחליט על תוספת זו היא הרצון להבהיר מה חייב המוצא לעשות בענין זה.

מ. ביבי:

זה גם היה תוכן ההחלטה בוועדת הפשנה, אלא שהמלים הללו הושפטו.

היו"ר י. גולדשמידט:

יושב ראש הוועדה הפשנה, חבר-הכנסת ביבי, אינך מציע לבטל את המלים "ולמסרה לו

לפי דרישתו".

י.ה. קלינגהופר:

אבל קיימת עדיין השאלה מה הדין אם בעל רשות היחיד אינו דורש שהדבר ייפטר לו.

היו"ר י. גולדשמידט:

במקרה כזה יחול סעיף 2. אם אדם נטל אבידה, הוא חייב להודיע על כך למשטרה.

י.ה. קלינגהופר:

בניח שבגברת שכחה את ארנקה בבית פרטי ואדם אחר הפקד באותו בית מוצא את הארנקה ופורייע על כך לבעל הבית. זה האחרון אינו דורש מהמוצא לפסור לו את החפץ. כלום יהיה חייב המוצא לקחת עימו הביתה את הארנקה עם כל הצרות הנלוות בכך?

היו"ר י. גולדשמידט:

המוצא יכול לומר שגם הוא אינו רוצה לדאוג להשבת האבידה, ואז בעל הדירה יהיה

חייב להשיב איכשהו את האבידה.

לפנינו שתי הצעות: בצעה אחת לדבר בחוק על רשות יחיד אחת, ללא אבחנה, והצעה להבחין בין רשות יחיד שרבים מצויים בה לבין רשות יחיד שאין רבים מצויים בה. ברגע זה נצביע רק על העיקרון, ואת הניסוח הפופי נקבל אחר-כך מהיועצים המשפטיים.

ה צ ב ע ה

- 3 - בעד ההצעה להתייחס בסעיף 3 לרשות יחיד, ללא אבחנה
- 3 - בעד ההצעה להבחין בין רשות יחיד שרבים מצויים בה לבין רשות יחיד שאין רבים מצויים בה

מ. אביזוהר:

אם הדעות שקולות, אני מצטרף לנוסח שהציעה ועדת הפשנה. אני מבקש להצביע

פעם נוספת.

היו"ר י. גולדשמידט:

אנו יכולים להצביע פעם נוספת בענין זה, אולם איני מקבל את ההנמקה של חבר-הכנסת

אביזוהר.

ה צ ב ע ה

- 4 - בעד ההצעה להתייחס בסעיף 3 לרשות היחיד, ללא אבחנה
- 3 - בעד ההצעה להבחין בין רשות יחיד הפתוחה לרבים לבין רשות יחיד שאינה פתוחה לרבים

ההצעה להתייחס בסעיף 3 לרשות היחיד, ללא אבחנה, נתקבלה

השתייגות: לחבר-הכנסת י. גולדשמידט,
לחבר-הכנסת מ. פרוש,
לחבר-הכנסת י.ה. קלינגהופר.

מע"ף 4

בישיבה הקודמת היה דיון בענין התקופה
והכרענו בקשר לכך.

היו"ר י. גולדשמידט:

ד"ר רקובר הציע שנשמור על האלפנט של
היאוש, כלומר, אם בעל האבידה יוכיח - אפילו לאחר שעברה תקופה של ששה
חודשים - כי לא התיאש מלמצוא את האבידה, כגון שפנה למשטרה ופרסם מודעות,
הוא לא יחדל להיות הבעלים. הצעת החוק קובעת, לעומת זאת, שאם עברה
תקופה מסויימת, מחייב הסדר הטוב לשים סוף לדבר. לפי עמדתו של ד"ר רקובר,
התואמת את המשפט העברי, אין זו סיבה מספקת להפקיע את הבעלות מבעל
האבידה.

מ. פרוש:

אני מבין את הגישה לפיה יש לגמור את
הענין אחת ולתמיד ולא להשאירו תלוי ועומד,
אבל גם אם מקבלים אנו גישה זו של קביעת מועד, לא ייתכן להפקיע את
הבעלות מאדם שאיבד דבר יקר לו ושהוכיח כי לא התיאש ממנו. אם הוועדה
מבורה שיש לקבוע בכל זאת מועד מסויים בסעיף זה, הצעתי האלטרנטיבית היא
להוסיף: זולת אם הוכיח בעל האבידה שלא התיאש ממנה. איני מבין איך אפשר
להפקיע ממנו מה שסייך לו.

מ. בן-פורת:

אני בעד קביעת מועד, אבל ברצוני להעלות
שאלה אחרת: מה הדין במקרה שנפטר בעל
האבידה והיורשים מוצאים את האבידה כעבור שבעה או שמונה חדשים אבל שכן?

היו"ר י. גולדשמידט:

אני מבין שהשאלה היא אם זכות זו עוברת
ביירושה.

י.ה. קלינגהופר:

כאן יש עימות בין שתי גישות: גישה אחת
אומרת שיש לשים סוף פסוק ולא להשאיר את
הדברים תלויים ועומדים, וגישה אחרת אומרת שאין לפגוע בזכויות הבעלים
בצורה דרסטית כזאת.

מ. פרוש:

אני אומר יותר מזאת - בעל האבידה מוכיח
שלא התיאש ממנה, וכאן רוצים לשלול ממנו
את הבעלות.

י.ה. קלינגהופר:

לכך התכוונתי. אולי אפשר לגשר על פני
שתי הגישות הללו על-ידי ההצעה הבאה:
ברישה ייאמר כי הבעלות עוברת לידי המוצא כעבור תקופה מסויימת ולאחר
פכן ייווסף סייג, שאם יש סיפנים לכך שבעל האבידה לא התיאש ממנה והוא
מוכיח זאת, הוא יוכל לדון שהחזרתה תוך תקופה מסויימת יותר, אולם גם במקרה זה
צריכה לחול התישנות.

מ. ביבי:

אני מבין שאין לשנות את הנוסח שהציעה
ועדת המשנה. אם אדם איבד פתיאש מאבידתו,
יש סיפנים ברורים לכך והוא פונה בדרך המקובלת למשטרה, וזו האחרונה
משיבה לו את האבידה אם היא בידיה. אינני מציע לבלבל את הסדר ולאפשר
לבעל האבידה לבוא לאחר התקופה שנקבעה ולומר שלא התיאש מהאבידה. בכך
עלולים אנו לערער את היחסים התקינים שאנו קובעים בחוק. ועדת המשנה
הציעה לקבוע תקופה של ששה חדשים, ומליאת הוועדה הציעה ארבעה חודשים. אם
לא די בתקופה זו, נוכל לחזור לתקופה של ששה חודשים, אבל אל נשאיר את
הענין מעורפל, ללא הגבלת זמן.

אשר למקרה של פטירת בעל האבידה, נראה לי
כי בשם שהנפטר מוריש כל זכות שיש לו כן יכול הוא להוריש גם זכות זו.

מ. בן-פורת:

מעורב כאן גם ענין היאוש. לו בעל האבידה
היה נשאר בחיים, ייתכן שהיה עוקב אחר
החפץ האבוד, אלא שהוא נפטר וליורשים נודע על קיום האבידה רק כעבור

ב. בן-פורת:

שמונה חדשים, כאשר גילו אותה אצל השכן, וזה האחרון טען שהוא מצא את החפץ.

ג. ארן:

בזמנים קדומים, כשמצאו אבידה היו מכריזים עליה בשלושה רגלים ואחרי שלושה רגלים, אם לא נמצא הבעל, הניחו שבעל האבידה התיאש ממנה, והסוצא היה מקבל אותה. תיאורטית יכול להיות שגם אחרי שלושה רגלים אדם מוכיח כי לא התיאש אף פעם מהאבידה, אולם גם המשפט העברי קיבל את הרעיון שאי-אפשר להשאיר ענין זה תלוי ועומד לעולם ועד.

ד. רקובר:

לא, לפי המשפט העברי, אם בא בעל האבידה כעבור פספר שבנים והוכיח כי לא התיאש, הוא קיבל חזרה את האבידה.

ה. ארן:

אם כן, לפי זה צריך לשמור את האבידה עד שיבוא אליהו. אינני מציע שהוועדה תקבע כי המוצא ישמור את האבידה לעולם ועד. אני מציע לקבוע מועד. אם לא ייקבע מועד מסויים בענין זה והמוצא ימכור את האבידה; יוכל בעל האבידה לתבוע גם את המוצא וגם את הקונה, וכך ימנען בסידרה של משפטים, ומצנני יודע לאן זה יוביל אותנו.

הרעיון היה שאחרי תקופה מסויימת - והתקופה יכולה להיות תקופה שרירותית שהוועדה תקבע אותה - קיימת לא רק חזקה שאדם התיאש מהאבידה, אלא החוק עצמו רואה את בעל האבידה כמי שהתיאש מאבידתו; זו פרזומפציה של החוק, והתוצאה היא אותה תוצאה של יאוש לפי המשפט העברי. בסעיף 5 אמרנו, שאם החפץ נמצא ברשות המוצא, וזה האחרון זכה בו לפי סעיף 4, יוכל הבעל הקודם לפדותה, אבל לא היינו יכולים לקבוע יותר מזה מבחינה מעשית.

ו. אביזוהר:

נשאלת השאלה אם המושג "יאוש" הקיים במשפט העברי רלוונטי לפציאות של ימינו. נראה לי שלפחות במקרה אחד הוא רלוונטי, וזה במקרה בהם מוכיח בעל האבידה כי עשה פעולה למען פציאת האבידה תוך ששה חדשים. לכן אני מציע לכתוב: זולת אם הוכח שבעל האבידה פנה למשטרה או חיפש את האבידה.

ז. פרוש:

יש מקרים בהם אובד לאדם חפץ בעל ערך מנטלי שהוא אינו מתיאש ממנו ואחר-כך הוא מגלה אותו אצל מישהו אחר. כי קנה אותו אדם אחר, וזה האחרון טוען שמצא אותו. קשה מאוד לשלול את הבעלות ממישהו שלא התיאש מהאבידה, ואני פונה לחברי הוועדה בבקשה לתת את הדעת עד כמה עלולה לפגוע התעלמות ממקרה זה בבעל האבידה ולזנות באבידה מי שאינו זכאי לה.

באופן עקרוני איני מסכים לקביעת מועד, אך אם הוועדה אינה מוכנה בשום אופן לקבל את הצעתי הראשונה, אני מציע לפחות שהתקופה תוארך לשנה אחת, כי יש חפצים שמשתפשים בהם רק בעונות מסויימות של השנה, ואדם יכול לגלות שהחפץ אבד לו רק באותה עונה. לענין שלושת הרגלים שתי משמעויות: המשמעות האחת היא הכרזה והנאת הדבר לידיעת הציבור, והמשמעות האחרת היא מתן אפשרות לבעל האבידה למשך שנה שלימה לעמוד על כך שאבד לו אותו החפץ. אם כן, הצעתי היא שתהיה התחשבות במקרה שבעל האבידה לא התיאש מהאבידה, אך אם אין מקבלים הצעה זו, אני מציע להאריך לפחות את התקופה לשנה אחת.

ח. גולדשמידט:

הלבטים הם גדולים, כי ברור שהחוק חותך את הענין במקום מסויים ומפקיע את הבעלות מידי הבעלים גם כשיש ראיות שהבעל לא התיאש מהאבידה. גם אם נכתוב "חזקה שהתיאש" לא די בכך, כי בעל האבידה יכול להוכיח שפרסם כל חרש הודעה בעתון על החפץ שאבד לו. היינו צריכים לומר כאן "הרי שנתיאש", ויש מצבים כאלה במשפט העברי, כגון במקרה שביתו של אדם עולה בלהבות. במקרה כזה ביתו הוא הפקר והוא עומד לרשותו של כל אדם המציל מתוכו, אפילו הבעל עומד ורואה, עד כדי כך שבתקופה מאוחרת יותר, בתקנה מהמאה השבע-עשרה, כפי שמזכיר זאת ד"ר רקובר, נאמר שאם בעל הבית עומד במקום ומישהו מוציא מהבית ספר יקר לו, למשל, אי-אפשר שהספר יהיה לפיהשתגזיל. אם כן, יש כאן לראיה לאיזה זר להרריס.

היו"ר י. גולדשמידט:

אנחנו צריכים גם לשקול - וענין זה עלה פעמים רבות בוועדה - אם בנסיבות הללו ירצה המוצא ליטול על עצמו את האחריות לאבידה ולטפל בה. כיוון שאין מצב אידיאלי בו כל המוצא רוצה לקיים מצוות השבת אבידה, השיקול בדבר החובות שיטיל ענין זה על המוצא תופס מקום נכבד. אם המוצא אינו הופך לעולם לבעל החפץ, פירוש הדבר שהוא צריך לשמור עליו תמיד, אסור לו להשתמש בו, ואם הוא משתמש בו, הרי לפי הפספס העברי הוא כגנב, וכל האחריות חלה עליו. בפלים אחרות, מתוך חומרה שפחמירים בהתחלה מגיעים בסופו של דבר לקולא, כי המוצא עלול לומר: מה לי ולכל הצרה הזאת? ואין ספק שיש ציבור גדול העלול לומר זאת. לכן יש מקום לשקול אם לא לקבוע גבול מסויים לענין זה, בין שאדם הוכיח בצורה אובייקטיבית כי התיאש ובין שלא הוכיח זאת.

יש מקום לשקול את הצעת חבר-הכנסת פרוש לקבוע תקופה של שנה, כי יש חפצים שהשימוש בהם הוא עונתי, והבעל יכול לגלות שהחפץ אבד לו רק כעבור תקופה ארוכה יותר מזו המוצעת בנוסח הלבן. אני מעלה שיקול זה, אם כי כל תוספת זמן לתקופה שנקבעה על-ידי הוועדה תכביד, כפובין, גם על מי שצריך לטפל בענין האבידה, בין אם זו הפססרה ובין אם זה האדם היחיד. כאשר דנו בענין זה בוועדת המשנה חשבנו שבדרך-כלל די בתקופה של ששה חדשים, מה גם שלגבי דברים בעלי ערך מנטימנטלי קיים סעיף 5 המאפשר לפדות את החפץ.

י. בן-ארי:

לנו היה ברור שמבחן אובייקטיבי בעניינים הללו אינו כל כך מעשי. ברור לנו שרוב האבידות אינן שוות את הטורח שמשקיעים. אשר לחפצים קטנים שבעיני המוצא אין להם ערך, אך בעיני בעליהם יש להם ערך מנטימנטלי, יש לכך תרופה גם בתקנות הקיימות כיום וגם בהצעה הנדונה היום, בסעיף 5 ובסעיף 4(ג). בתקנה 14 הקיימת כיום כתוב: "היתה המציאה מסמך שנראה לפססרה כבעל ערך, תשמור אותו חמש שנים וכעבור התקופה האמורה תנהג בו כפי שיורה המפקח הכללי". אנו רואים שלא התעלמו אף פעם מאספקט זה. אולם ככלל אין לקבוע תקופה העולה על ששה חדשים, שגם לה הסכמנו רק בליט ברירה.

היו"ר י. גולדשמידט:

נצביע על הצעת חבר-הכנסת פרוש לקבוע תקופה של שנים-עשר חדש.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת פרוש לקבוע תקופה של שנים-עשר חדש במקום ארבעה חדשים בסעיף 4 - לא נתקבלה

היו"ר י. גולדשמידט: בסעיף קטן (א) יש הצעה של ד"ר רקובר להוסיף: "זולת" אם הוכיח בעל האבידה שלא התיאש ממנה, ויש הצעה להשאיר את הנוסח הלבן כמות שהוא, ללא תוספת זו. נצביע על העיקרון.

ה צ ב ע ה

בעד העיקרון שלאחר התקופה שקבעה הוועדה יהיה המוצא לבעל האבידה - פיעוט בעד התוספת: "זולת אם הוכיח בעל האבידה שלא התיאש ממנה" - רוב

ההצעה להוסיף בסעיף 4(ג) זולת אם הוכיח בעל האבידה שלא התיאש ממנה - נתקבלה.

היו"ר י. גולדשמידט:

האם לא נגביל את התוספת שנתקבלה כגבול של זמן?

ס. ביבי:

נראה לי שחברי הוועדה אשר הצביעו בעד תוספת זו לא שיחזרו לעצמם את הפססעות של תוספת זו. אם כעבור ארבעה חדשים לא בא בעל האבידה לפססרה לקבל את האבידה והמוצא השתמש באבידה או פכר אותה, לא ייתכן שיבוא לפתע בעל האבידה ויאמר שלא התיאש ממנה. איזה סין חוק הולכים אנו לבנות כאן?

ה'נ"ד י. גולדשמידט:

מה יעשה המוצא אחרי ארבעה חדשים, לאור ההחלטה שנתקבלה זה עתה? לשכור את החפץ אי-אפשר. המוצא צריך להחזיק בו שפא יבוא בעליו ויוכיח כי לא התיאש ממנו. כלומר, אם לא ימצא הבעל יישמרו כל אבידות המדינה עד סוף כל הדורות.

ג. רקובר:

לא, חוק ההתישנות יחל מסיילא.

ט. ארן:

אבל לא לגבי הבעלות. עילת הבעלות היא תמיד אמיתית.

ה'נ"ד י. גולדשמידט:

בהצעת פשרה אני מעלה את האפשרות שנאסר בפעוף קטן (א): "ולא נתגלה בעל האבידה תוך ארבעה חדשים, הרי שנתיאש ויהיה המוצא לבעל האבידה". כלומר, אנו קובעים בחוק פרזומפציה שנתיאש, ויוכיח מה שיוכיח - זה לא ישנה.

ט. ארן:

זה רק הסבר לעניין.

ה'נ"ד י. גולדשמידט:

למעשה אין זה פשנה לגבי עצם החוק, אלא שאם תישאל השאלה: מניין לנו הזכות לומר שהמוצא יהיה לבעל האבידה? נוכל להשיב: הנסיבות הללו קובעות יאוש. כך נדגיש שלא שכחנו עניין זה, אלא שבנסיבות של היום לא מצאנו אפשרות אחרת אלא ללכת בדרך זו.

ט. אביזוהר:

עושרות כאן זו פול זו זכותו של בעל האבידה והסירחה של המשטרה הכרוכה בהחזקת האבידה. לאחר ההצבעה הועלתה כאן השאלה שפא לא חשבנו עד הווף בעניין היאוש. קודם כל צדיין לא קבענו צדשה וופי, אלא קיבלנו את העיקרון. ההסדר שהיה לנגד עיני בעת ההצבעה לא היה הסדר לפיו התקופה היא גלתי מוגבלת, אלא תיארת לי שאם פכרה המדינה את החפץ והתברר שאדם לא התיאש ממנו, אלא פרסם הודעות בעתון או פנה לתחנת המשטרה, הרי במקרה שהנכס נמצא בעין זכותו לקבל אותו בלי לשלם תמורתו. לכן אני מציע לקבוע הסדר בעניין זה.

י. קלינגהופר:

ברצוני לפשר בין שתי הגישות ועל כן אני חוזר על מה שהצעתי: התקופות צריכות להישאר כפי שקבעה אותן הוועדה, היינו ארבעה חדשים וחדשיים, אך אם יוכיח בעל האבידה תוך תקופה נוספת - וכאן הייתי קובע שנה, כאסור בפעוף 5 - שלא התיאש, הוא יוכל לדרוש את השבת הבעלות לידי.

ט. ביבי:

אם כך הדבר, אתה מחייב את המשטרה להחזיק באבידה שנה נוספת.

י. קלינגהופר:

אם הוכיח הבעל הקודם שלא התיאש מהאבידה, תוך שנה הוא יוכל לדרוש את החזרת החפץ, ובשעת הצורך אף לתבוע פיי שפחזיק בו, וכך הוא יהפוך שוב לבעל החפץ, אולם בית המשפט הוא שצריך להכריע אם כך הדבר. אני מציע פתרון בכיוון זה. פתרון זה כלול במסגרת עיקרון היאוש.

ה'נ"ד י. גולדשמידט:

אני מבין שהצעת חבר-הכנסת קלינגהופר היא להוסיף הוראה שתאמר כי שנה לאחר תום ארבעת החדשים הנזכרים כאן יוכל בעל האבידה הקודם להוכיח שלא התיאש מהאבידה, ואם אפנים הוכיח זאת, תופקע בעלות המוצא ותוכר בעלותו של בעל האבידה המקורי. צריך לומר עוד דבר מה למקרה שהמוצא שכר בינתים את האבידה או שינה אותה, כאסור בפעוף 5.

ט. פרוש:

אני תופך בהצעה זו.

ט. ביבי:

אני חושב שבהצעת חבר-הכנסת קלינגהופר יש הרבה פכשולים פפני שלאחר התקופות הקבועות בפעוף - ארבעה חדשים וחדשיים - פעבירה המשטרה את החפץ לפישהו אחר, וייתכן שהוא נמצא בידי אדם שקנה אותו בתום לב בפכרוז שפרסמה המשטרה. לפי מה שפציע עכשיו חבר-הכנסת קלינגהופר יצטרך אותו אדם להידיין עם הבעל המקורי שנתגלה לפתע פתאום. אני חושב שנמצב זה איש לא

פ. ביבי:

ירצה לקנות אבידות מהמסטרה, וזו האחרונה תצטרך להסביע את האבידות.

ג. ארזי:

כאשר תפכתי בהצעת התוספת התכוונת לכך שיהיו שני סוגי אבידות: סוג האבידות הרגילות וסוג האבידות יקרות הערך והפציאות. אם מדובר באבידה יקרת פציאות, אני מוכן להציע הצעת פשרה שהמסטרה תחזיק בידיה אותה אבידה יקרת פציאות לא ששה חדשים אלא שנים-עשר חדש. כך לא נסתבך בפרוצדורה המחזירה את המצב לקדמותו אחרי שאדם אחר קנה את האבידה בתום לב.

היו"ר י. גולדשמידט:

מה פירוש "אבידה יקרת פציאות"?

י.ה. קלינגהופר:

בענין זה אפשר לכתוב: לפי מבחנים שיקבע שר המסטרה בהתייעצות עם שר המשפטים.

ג. ארזי:

התקנות יטבירו מהי אבידה יקרת פציאות.

פ. אביזנהר:

כתוספת להצעת חבר-הכנסת קלינגהופר אני מציע להתייחס גם לפקרה שהאבידה נפכרה ולקבוע חובת החזר, אלא אם מכר המוצא את האבידה.

היו"ר י. גולדשמידט:

ייתכן שהמוצא פכר את האבידה ובתמורה קנה מכונית או ארון קיר. במקרים אלה אין לחייב אותו לפכור את המכונית או את ארון הקיר. אני מפנה את תשומת לבכם לכך שאין כל דמיון בין הצעת חבר-הכנסת קלינגהופר לבין הצעת חבר-הכנסת ארזי.

א. ידין:

אבל הצעת חבר-הכנסת ארזי פסייעת לבעל האבידה המקורי, בלי לסבך אנשים אחרים.

היו"ר י. גולדשמידט:

הצעת חבר-הכנסת קלינגהופר אינה נוקטת עמדה רדיקאלית מבחינת יאוש, כי היא מבילה את הענין לשנה. לכל היותר אני מוכן לתמוך בענין זה בהצעת חבר-הכנסת ארזי, כי אין בה הפיבוד של ההחזר.

נ. רקובר:

הצעת חבר-הכנסת קלינגהופר מכירה בחובב שבהחזר בעלות המוצא לבעלים. בענין זה אני מעדיף את ההצעה הקודמת של היושב ראש, היינו שהענין ייחתך על-ידי זה שייאמר כי הוא התיאש. בכך פסיימים את הפרשה בקשר לנושא הנדון בפעיה 4. אם עברה התקופה האמורה ולא נמצאו הבעלים, הרי שהבעלים התיאשו והמוצא יהיה לבעל האבידה. בכך גופרים פרשה זו.

לאחר מכן יהיה צורך לשנות את פעיה 5 הדין בפדיון המציאה בכסף ולאפשר לבעלים שמצאו את האבידה אצל מישהו לקבל אותה ללא תמורה אם הוכיחו שלא התיאשו. בדרך זו נצביע בפעיה 4 על היסוד המופרי והמשפטי שאנו מבקשים לקבוע בפעיה 4 - מדוע פעניקים אנו את האבידה למוצא? - משום שאנו קובעים כי הבעלים התיאשו, ולאחר מכן פשאיירים אנו בפעיה 5 פתח לפקרים יוצאים מן הכלל - ואנו חייבים להיות ערים לכך שאלה פקרים יוצאי דופן - בהם בא בעל האבידה גם לאחר שעברו ששה חדשים ומוצא את אבידתו אצל המוצא. לאותם פקרים יוצאי דופן פשאיירים אנו את פעיה 5 האומר: אם גילה הבעל את האבידה ולא נתיאש, הוא יהיה זכאי לקבלה בחזרה.

היו"ר י. גולדשמידט:

אני חוזר על הצעתי שנאמר בפעיה 4(א): ולא נתגלה בעל האבידה תוך איקס חדשים, הרי שהתיאש, ויהיה המוצא לבעל האבידה. אני מציע להשאיר אותם מועדים הקבועים כבר בפעיה.

פ. ארון: צריך לכתוב אותו הדבר גם בפעיה קטן (ב).

היו"ר י. גולדשמידט:

נצביע על ההצעה להשאיר פעיפים קטנים (א) ו(ב) כפי שהם מונחים לפני הוועדה בתוספת המלים "הרי שנתיאש".

ה צ ב ע ה

ההצעה להוסיף בסעיף 4 (א) ו-(ב) את המלים "הרי שנתיאש" - נתקבלה

הסתייגות: לחבר-הכנסת ס. אניזוהר

ג. ארזי: הצעתו היא שאם מדובר באבידה יקרת מציאות המועד יהיה שנים-עשר חדש ולא ששה חדשים.

היו"ר י. גולדשמידט: מה עמדת סר בן-ארי בענין זה?

י. בן-ארי: איננו מוצאים שום הגיון בהארכת תקופות ההחזקה האלה, כי בטופו של דבר גם אם החוק נותן לאדם סמכות להחזיק את האבידה אצלו הוא לא ירצה להסתבך בכך ויעדיף לפסוד אותה למטרה. לשם כך דרוש לא רק כח אדם, אלא גם מקום להחזקת האבידות. אנו מתנגדים להארכת התקופה.

י. ה. קלינגהופר: לאילו סוגי אבידות הכוונה בסעיף קטן (ג)?

א. ירין: סעיף קטן (ג) מקנה סמכות כללית לקבוע תקופות אחרות גם לפי הטבחן של חפצים בעלי ערך סנטימנטלי. לפי מה שאמר סר בן-ארי פתיחות התקנות כיום לאותם דברים שחבר-הכנסת ארזי דואג להם וקבעות לגביהן אפילו תקופה של חמש שנים. אם כן, אם נלך בעקבות הצעת חבר-הכנסת ארזי לקבוע את התקופה בחוק, נקצר את התקופה ולא נאריך אותה, כי מה שמציע חבר-הכנסת ארזי הוא רק להכפיל את התקופה של ששה חדשים בשניים, משמע שהשר כבר לא יוכל לקבוע בענין זה תקופה של חמש שנים.

י. קורין: הצעת חבר-הכנסת ארזי כלולה בתקנות.

אם נקבע את הדבר בחוק, כפי שמציע חבר-הכנסת ארזי, ולא נשאירו לתקנות, נגביל את השר ונצמצם את סמכותו. לדעתי, יש לחזק את סעיף קטן (ג) ולומר ששר המשטרה יוכל לקבוע את הפועדים המתאימים, אך בלי להזכיר שהתקופה תוכפל. בפקדים הרגילים יופעל סעיף קטן (א) ורק בפקדים המיוחדים יופעל סעיף קטן (ג). אם כן, אם אפשר ששר המשטרה ינקוט את הצעדים הדרושים בתקנות, אין צורך לשכך את הענין על-ידי קביעתו בחוק. לכן אני סבור שבתקנות הקיימות יש ביסוסי להצעת חבר-הכנסת ארזי.

י. ה. קלינגהופר: גם אני לא הייתי מייעץ שנקבע בחוק את התקופה לענין סעיף קטן (ג). את זה צריך להניח למתקין התקנות. אבל בכל זאת נראה לי שהמלים "סוגי אבידות" הנזכרות ב(ג) הן סתמיות מדי לאור כל מה שאמרנו וכל מה ששמענו. על כן צריך להדגיש כאן: לרבות התחשבות בסקרה שמדובר בחפצים יקרי מציאות וסוגי אבידות אחרים. צריך שיייוסף משהו מעין זה.

י. בן-ארי: בתקנות הקיימות כיום כתוב: "מסמן בעל ערך ומסמן בעל ערך לכאורה".

א. ירין: גם אני רציתי להציע שלא נקבע במרצות מה תמיה התקופה, אבל גם לא נעבור בשתיקה על ענין זה, אלא נאמר: השר רשאי לקבוע בתקנות הנראות מיוחדות לגבי אבידות יקרות ערך ובעלות ערך סנטימנטלי ולגבי סוגים אחרים של אבידות.

ס. אניזוהר: צריך לרבות סוגי אבידות והארכות מועדים.

ג. ארזי: סעיף קטן (ג) כפי שהוא מנוסח עכשיו אפשר להסיק ששר המשפטים יכול לקצר את המועדים לגבי סוג מסויים של אבידות, והייתי רוצה להבטיח שהשר לא יקצר את התקופה שנקבעה כבר.

א. ירין: אם כן, במקום "שינוי התקופות" אפשר לכתוב "הארכת התקופות".

היו"ר י. גולדשמידט: אני מציע לא לכבול את ידי השר ולא לקבוע שלא יוכל לקצר את התקופה בשום מקרה. בספר אנו מדברים על דברים המתקלקלים ועל בעלי חיים. אם אדם מצא תרנגולת,

היו"ר י. גולדשמידט:

למשל, כלום יצטרך להקים לול לששה חדשים או להחזיק פירות מתקלקלים במשך כל התקופה הזאת?

נ. רקובר: על כך חל סעיף 6.

פ. אביזוהר: אני בעד זה שהשר יוכל להאריך את התקופה, ולא לקצר אותה.

היו"ר י. גולדשמידט: אני רואה שיש הסכמה להצעה להוסיף ב(ג): לרבות אבידות יקרות ערך או בעלות ערך סנטימנטלי.

פ. ארן: - או שניתן להניח לגביהן כי יש להן ערך רגשי.

י. בן-ארי: בתקנות הקיימות מדובר על מספר בעל ערך לכאורה ועל מספר אחר.

פ. ביבי: אבל כאן מדובר לא רק במספר.

י. בן-ארי: בתקנות כתוב גם "מספר שלא פורט בתקנות הללו, רשאי המפקח הכללי... לתת הוראות כיצד לנהוג בו".

היו"ר י. גולדשמידט: בסעיף 4(ג) נזכיר גם את הדברים האלה וגם את התקופה האפורה בחוק, וכל זה ייקבע בתקנות.

סעיף 5

היו"ר י. גולדשמידט: בסעיף זה יש הצעה של ד"ר רקובר.

פ. ביבי: הצעת ד"ר רקובר נוגעת שוב לענין היאוש שעליו הכרענו כבר בסעיף 4.

א. ידין: בסעיף 4 החליטה הוועדה לכתוב "רואים אותו כפי שנתיאש" או פשהו פעין זה, וסעיף 5 מתאים להחלטה זו. אמנם הבעל התיאש, אבל הוא יכול לנסות לקנות את החפץ האבוד בחזרה. בפובן זה נראה לי שסעיף 5 במקומו, אבל בכל זאת הייתי רוצה לבוא לקראת רעיונות שהובעו בוועדה, בעיקר על-ידי חבר-הכנסת פרוש, ולהציע לכתוב "תוך שנה מאז שהפך לבעל האבידה" במקום "תוך שנה מיום שנמצאה האבידה". בדרך זו נכלול את המקרה שהבעל המקורי לא היה ער לכך שהחפץ אבד לו ורק בהגיע העונה בה נוהג הוא להשתמש באותו ספך נודע לו דבר האבידה.

פ. פרוש: מכיוון שסעיף 5 בא לאפשר החזרת האבידה לבעלה, נראה לי שאם נתחשב כאן באלמנט היאוש ונזכיר אותו זה יקל עלינו הרבה יותר מאשר אם נתעלם ממנו. אם נכלול את אלמנט היאוש, נוכל לומר: לא נתיאש בעל האבידה, זכאי הוא לקבלה בחזרה ללא תשלום: אם לא הוכח שנתיאש, הרי שנהיה הרבה יותר חופשיים לשלול ממנו את הזכות לדרוש את האבידה. הצעתי היא להוסיף: הוכיח שלא נתיאש, זכאי הבעל הקודם לקבלה ללא תשלום.

היו"ר י. גולדשמידט: הצעת ד"ר רקובר היא לפחוק לגמרי את הסעיף או לכלול בו את אלמנט היאוש, ואילו ההצעה שלפנינו פירושה הוא: כיוון שהפקענו את הבעלות מתוך הפרזופציה שהבעל הקודם התיאש, אנו פותחים לפניו עד פתח לפיצוי פסויים על-ידי שמקנים לו זכות לדרוש פדיון מהבעלים החדשים. כלומר, בכך מצמצמים אנו במקצת את סופיות הבעלות של פוצא האבידה, כי אנו קובעים שבמשך שנה - ולפי הצעת פרוש ידין, שנה אחרי הכרת הבעלות - ניתנת לו אפשרות של פדיון. אני סבור שזה הולך לקראת בעל האבידה הראשון וזה מאד אנושי.

מ. אביזורהר: מה שקובע בסעיף 5 הוא רצונו ועניינו של הבעל בחפץ, ולא ההליכים שהוא נקט כדי לחפש את האבידה. לכן נראה לי שהכנסת חובת ההוכחה היא ענין קשה. בכך מכניסים אנו לכאן רשות נוספת, כי בסופו של דבר יגיע הענין לבית המשפט, והשאלה היא אם צריכים אנו לסבך כך את ההליכים. אני מציע להשאיר את סעיף 5 כמות שהוא.

מ. ביבי: עם התיקון שהציע פרופ' ידין?

מ. אביזורהר: כן, זם התוספת.

י. קורן: גם לי נראה שאלמנט היאוש יסבך את הענין, כי ברבע שכוללים אלמנט זה אומרים למעשה שסעיף 4 אינו סופי. סעיף 5 פותח דלת וכל אחד ירצה להוכיח שלא התיאש.

נ. רקובר: סעיף 5 מהווה פסילא פייג לסופיאגשל סעיף 4, והשאלה היא רק אם ההחזרה תהיה בתמורה או שלא בתמורה, ובזה צריך להכריע. הבעיה היא פוסרית יותר.

היו"ר י. גולדשמידט: תחילה נצביע על הצעת פרופ' ידין לכתוב "תוך שנה פיוס שהפך המוצא לבעלים" במקום "תוך שנה פיוס שנמצאה האבידה".

ה ע ב ע ה

ההצעה לכתוב בסעיף 5 "תוך שנה פיוס שהפך המוצא לבעל האבידה" במקום "תוך שנה פיוס שנמצאה האבידה" - נתקבלה.

היו"ר י. גולדשמידט: נצביע עכשיו על ההצעה להתייחס לפקרה שבעל האבידה הקודם הוכיח שלא נתיאש.

י. קורן: צריך להדגיש את הפלים "בלי תמורה".

היו"ר י. גולדשמידט: ברור שאם לא נתיאש הבעל הוא מקבל את האבידה ללא תמורה. בכך חוזרים אנו בעצם לסעיף 4. נצביע על הצעת חבר-הכנסת פרוש.

ה ע ב ע ה

ההצעה להוסיף בסעיף 5, שאם הוכיח בעל האבידה הקודם שלא נתיאש, יקבל את האבידה ללא תמורה - לא נתקבלה.

הסתייגות: לחבר-הכנסת פרוש.

הישיבה ננעלה בשעה 11.10.